# אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת נוספות י

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** ט' שבט תרע"ג - פתח תקווה

**נמען:** תקנון אגודת 'שבח הארץ'

מטרת האגודה: להרחיב את הישוב על ידי הרחבת המסחר ביבול הארץ, להסיר לעזים ולתקן את הכשרות. סניף שלה הוא אגודת האתרוגים הכשרים, ותתקיים תעמולה קבועה גם דרך 'אגודת ישראל'. חתומים: הרב קוק, הרב ציטרון, הרב מירקין והרב ד' הלוי עפשטיין.

### עיקרי הדברים

- מסחר וכשרות.
- אגודת האתרוגים.
- תעמולה.

### נוסח האגרת

אגודת "שבח הארץ"

מטרתה להרחיב את הישוב הארץ-ישראלי, ע"י[1] הרחבת גבול המסחר ביבול הארץ, בכל העניינים שיש להם שייכות לעניני כשרות וכל עניני הדת והיהדות.

האגודה משתדלת להסיר את הלעזים מכל העניינים של סחר יבול הארץ, שהבירור של כשרותם הוא נוגע למעמד מסחרם, והיא מתאמצת לתקן את העניינים שיש בהם מכשול בעניני הכשרות, עד שיהיה בכחה לברר את התוכן של הכשרות של עניני המסחרים הנ"ל[2] באופן פומבי.

אחד מעניני הכשרות, שהשתדלות כשרותם ופרסומו הוא נוגע לסחר הארץ ביותר, הוא ענין האתרוגים הכשרים. ע"כ[3] הננו מיסדים סניף, לאגודת שבח הארץ, אגודת האתרוגים הכשרים.

והננו מקוים להוציא מן הכח אל הפועל תעמולה קבועה לטובת האגודה הנ"ל וסעיפיה ע"י כל הכחות המשפיעים שבין שלמי אמוני ישראל בכל העולם, בע"ה[4], ומהם ג"כ[5] ע"י אגודת ישראל וסניפיה,

והננו באים עה"ח[6], לאשר ולקיים את כל הדברים הנ"ל בעהשי"ת[7], אור ליום ועש"ק[8] ט' שבט תרע"ג[9], פה פתח תקוה ת"ו[10].

---

1 ע"י - על ידי

2 הנ"ל - הנזכר לעיל

3 ע"כ - על כן

4 בע"ה - בעזרת השם

5 ג"כ - גם כן

6 עה"ח - על החתום

7 בעהשי"ת - בעזרת השם יתברך

8 ועש"ק - וערב שבת קודש

9 תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)

10 ת"ו - תבנה ותכונן

הק'[11] אברהם יצחק הכהן קוק, אב"ד[12] דעה"ק[13] יפו והמושבות ת"ו

ישראל אבא ציטרון רב ואב"ד[14] פה פתח תקוה ת"ו

אליעזר מירקין

דובער הלוי עפשטיין

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 הק' - הקטן

12 אב"ד - אב בית דין

13 דעה"ק - דעיר הקודש

14 ואב"ד - ואב בית דין